

Z kroniki naukowej

POSIEDZENIE KOMISJI WIELOSTRONNEJ WSPÓLPRACY AKADEMII NAUK KRAJÓW SOCJALISTYCZNYCH

W dniach 21—22 kwietnia 1967 r. odbyło się w Poznaniu drugie posiedzenie Komisji Wielostronnej Współpracy Akademii Nauk Krajów Socjalistycznych, zajmującej się problematyką „badania współczesnego imperializmu”.

W posiedzeniu udział wzięli przedstawiciele Bułgarskiej Akademii Nauk (doc. dr T. Valtchev), Czechosłowackiej Akademii Nauk (doc. dr L. Urban, doc. dr J. Janis), Jugosławii (prof. dr B. Soškić), Niemieckiej Akademii Nauk (prof. F. Oelssner, dr R. Gündel), *Deutsches Wirtschaftsinstitut* (dr G. Maurischat), Akademii Nauk ZSRR (prof. dr S. M. Mieńszikow), Polskiej Akademii Nauk (doc. dr J. Kleer, mgr B. Reszczyk, płk doc. dr T. Grabowski), Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (dr L. Pastusiak, dr M. Tomala), Instytutu Zachodniego (prof. dr W. Markiewicz, dr Z. Nowak, dr J. Rachocki, dr A. Kwilecki, mgr J. Bartosik).

Było to drugie doroczne posiedzenie Komisji. Pierwsze odbyło się w Pradze w styczniu 1966 r. Utworzono wówczas Komisję Współpracy oraz zdecydowano, że stały jej sekretariat będzie się mieścił w Pradze. Kierownikiem sekretariatu został doc. dr Ludek Urban z Czechosłowackiej Akademii Nauk. W Komisji reprezentowane były Akademii Nauk: Bułgarii, Czechosłowacji, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Polski, Węgier i ZSRR. Obecnie dokooptowana została Jugosławia.

Na posiedzeniu w Pradze czeskiej w styczniu 1966 r. ustalono, że następująca problematyka stanowić będzie przedmiot zainteresowania nowo powołanego organu: 1) ogólna teoria współczesnego imperializmu, 2) problematyka mechanizmu produkcji i wzrostu ekonomicznego w rozwiniętych krajach kapitalistycznych (dynamika rozwoju, zmiany strukturalne produktu społecznego, ekonomiczne skutki postępu naukowo-technicznego itp.), 3) kapitalizm państwowo-monopolistyczny (mechanizm państwowego regulowania i programowania ekonomiki, organizacja i zarządzanie głównymi monopolami itp.), 4) problemy gospodarki światowej (EWG, strukturalne zmiany w światowych stosunkach gospodarczych), 5) analiza burżuazyjnych teorii o polityce ekonomicznej imperializmu.

Na konferencji w Pradze postanowiono zbierać w poszczególnych krajach socjalistycznych informacje na temat bieżących planów naukowo-badawczych dotyczących powyżej wspomnianej tematyki oraz krótkie charakterystyki podejmowanych tematów ze wskazaniem autorów, o postępie prac, o ważniejszych sesjach, konferencjach i dyskusjach dotyczących współczesnego imperializmu i kapitalizmu, jak również postanowiono zbierać krótkie noty bibliograficzne o nowych książkach ukazujących się na ten temat, a także o przygotowywanych nowych pozycjach wydawniczych. Wszystko to ma na celu uzyskanie informacji na temat bieżąco prowadzonych prac, wymianę myśli i doświadczeń, poglądów, wreszcie celem jest organizowanie wspólnych sesji i dyskusji.

Informacje te były w okresie od stycznia 1966 r. publikowane w „Biuletynach Informacyjnych” wydawanych w Pradze (ukazały się dotąd dwa numery).

Posiedzenie Komisji w Poznaniu potwierdziło potrzebę wymiany tego rodzaju informacji. Wydane biuletyny oceniono pozytywnie. Postanowiono rozszerzyć informację i w dalszym ciągu wydawać dalsze numery „Biuletynu”.

Ustalono również, że dobrą platformą wymiany myśli i doświadczeń są organizowane w ramach Komisji sesje problemowe (Bratysława — jesień 1966, Moskwa — marzec 1967). Komisja zaaprobowała projekt sesji problemowej na rok 1969. Ma to być sesja na temat reprodukcji i wzrostu ekonomicznego w krajach kapitalistycznych.

Postanowiono również publikować materiały z odbywających się sesji problemowych. W przygotowaniu do druku znajdują się materiały ze sesji w Moskwie, zorganizowanej z okazji 50-lecia wydania pracy Lenina, *Imperializm jako najwyższe stadium kapitalizmu*. Projektowano także wydanie szeregu innych prac zbiorowych dotyczących współczesnego kapitalizmu i imperializmu.

Komisja postanowiła zorganizować „letnie szkoły wakacyjne” dla młodszych pracowników naukowych każdego roku począwszy od 1968 (2—3 tygodnie w roku), w których uczestnicy mogliby się zapoznawać z aktualnym stanem badań nad współczesnym kapitalizmem i imperializmem.

Dalszymi formami współpracy mają być: 1) doroczne posiedzenie Komisji (następne w NRD), 2) sesje problemowe (najbliższe w 1969 r.), 3) stały kontakt z Sekretariatem w Pradze poprzez wymianę materiałów informacyjno-bibliograficznych, publikowanych w Biuletynie Informacyjnym.

Goście w czasie pobytu w Poznaniu zwiedzili miasto oraz zakłady i pracownie Instytutu Zachodniego.

J. B.